

R. tanárnő, akiről írok, már nem él.

A legfurcsább, legzárkózottabb ember volt, akit valaha ismertem. Az első sorba ültetett, maga elé, azt mondta, muszáj, hogy lásson egy arcot, akit érdekel, amit mond. (Biosz-kémia tagozat, rajtam kívül mindenki reális pályára készült, én meg akkor kezdtem rájönni, hogy nekem ott, ahol számokkal kell bánni, babér nem terem, így bánatomban regényt írtam. Szóval tényleg engem érdekelt a legjobban az irodalom.)

R. tanárnővel nem volt könnyű a munka. Dühítette olykor, hogy tényleg nem a magyar volt a legfőbb tárgy az életünkben. Verbális csatározások folytak egy-egy karakánabb osztálytársam meg közte, máskor meg teljesen elvarázsoltnan viselkedett, úgy járkált a teremben, mint egy XIX. századi tragédia főszereplője.

Sajnos azt hiszem, az élete is az volt, de – bár hallottuk a városszerte suttogott legendákat reménytelen szerelemről meg mindenféle drámai eseményekről – soha semmit nem tudtunk róla biztosan.

R. tanárnő bizonyos szempontból egészen páratlan jelenség volt: a szeme se rebbent a legnagyobb kreténségeink láttán sem. Nem ájuldozott, amikor egyikünk az óra közepén kiesett a szekrényből, ahova szünetben zártuk (ez amúgy lehet, hogy én voltam, úgy rémlik, fogadtunk, beférek-e a polcra. Befértem.), de azt is természetesnek vette, ha valaki kizáratta magát az ablak és a külső rács közé. Akkor hallottam tiszta szívből kacagni először, amikor egy nagyszünetben Sanyiék becsavartak engem folpackba (ne is kérdezzétek), mint egy múmiát. R. tanárnő azt mondta, ez fantasztikus, le ne szedjük – és kiállított, hogy játsszam én Antigonét azon az órán. Nem megalázásból, hanem egyszerűen imádta a gondolatát, hogy Antigoné gúzsba kötöttsége egy tekercs folpackban manifesztálódik. Hirtelen kortárs színház lettünk, igaz, Antigonét meg kellett támasztani néha, nehogy eldőljön a nagy színészi játék közepette.

R. tanárnő soha nem jött semmilyen osztálybuliba vagy -találkozóra, bankettre, szalagavatóra, sehova. Rejtőzködő életet élt. A haláláról is csak hónapokkal később értesültünk. Így akarta, elfogadtuk. R. tanárnő nehéz eset volt, ahogyan mi is. Néha egymás idegeire mentünk.

Hogy miért róla írok akkor mégis ma, amikor a tanárok megbecsülése a téma?

Mert R. tanárnő egy nap odajött hozzám, és azt mondta, benevez engem a Sárvári Író táborba, szedjem össze a novelláimat. Falusi kislánként fogalmam sem volt, mi ez és mi a jelentősége, de tettem, amit mondott. Beküldte az írásaimat, majd (miután a résztvevők közé választottak) kiharcolta, hogy hátrányos helyzetű gyerekként kifizessék az útiköltségemet, így eljuthattam Sárvárra, ahol többek közt Simon Mártonnal táboroztunk és tanultuk az írás művészetét.

R. tanárnő talán nem a legbarátságosabb pedagógus volt, akit ismertem. De azt mondta: látni akarja az arcomat. És amikor meglátta, megváltoztatta az életemet. Végző soron neki köszönhetem azt, aki lettem: előbb látott meg, mint én saját magamat.

Írta: Csepelyi Adrien, aki 1999-2003 között volt a Nyíregyházi Krúdy Gyula Gimnázium diákja